

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 660/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenskej správy ciest**, Dúbravská cesta 1152/3, Bratislava, IČO 00 003 328, zastúpenej L/R/P advokáti, s. r. o., Slávičie údolie 6, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/19/2024 z 29. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka (samostatná rozpočtová organizácia zriadená 1. 1. 1995 Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, ktorého právnym nástupcom je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky) sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. novembra 2024 a doplnenou 21. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Obdo/19/2024 z 29. júla 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“), ktorého vykonateľnosť navrhuje odložiť, napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom. Zároveň navrhla, aby ústavný súd rozhodol o odklade vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 22Cb/101/2010-526 z 22. februára 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/139/2017-595 z 25. júla 2018 až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto ústavnej sťažnosti.

2. Ústavná sťažnosť sa týka súdneho sporu Finančného a investičného družstva, Grösslingova 58, Bratislava, IČO 45 876 657 [právneho nástupcu advokáta ██████████], ktorému 19. novembra 2010 postúpil svoju pohľadávku (ďalej len „žalobca“), proti sťažovateľke

(žalovanej) o zaplataenie 873 505,84 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenej odmeny za poskytnutie právnych služieb, začatého ešte v roku 2009. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 22Cb/101/2010-526 z 22. februára 2017 uložil sťažovateľke povinnosť „zaplatiť žalobcovi 873.505,84 EUR so 14,25 % ročným úrokom z omeškania od 17. 10. 2007 do 31. 12. 2008, s 12,50 % ročným úrokom z omeškania od 01. 01. 2009 do 30. 06. 2009, s 11 % ročným úrokom z omeškania od 01. 07. 2009 do 31. 12. 2010 a počnúc dňom 01. 01. 2011 do zaplataenia úrok z omeškania zo sumy 873.505,84 EUR vo výške základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky zvýšenej o 10 % ročne platnej vždy k 1. dňu každého príslušného kalendárneho polroka trvania omeškania, pričom takto určená výška úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka“, čo Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/139/2017-595 z 25. júla 2018 potvrdil. Uvedený rozsudok krajského súdu sťažovateľka napadla dovolaním doručeným okresnému súdu 2. októbra 2018 odôvodneným nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 432 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

3. Ústavnej sťažnosti predchádza ústavná sťažnosť žalobcu, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 291/2021-48 z 30. septembra 2021 tak, že vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/26/2019 z 24. septembra 2020, uvedené uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, pretože zistil, že najvyšší súd z dovolania sťažovateľky „*neprípustným spôsobom vyabstrahoval... právnu otázku, ktorá z neho nevyplýva, ani ju z dovolania ako celku nemožno vyvodit', pričom zároveň takto sformulovaná právna otázka nebola otázkou, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie a dovolateľ ani len netvrdí, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola absentujúca otázka vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne*“.

4. O ďalšej ústavnej sťažnosti žalobcu ústavný súd rozhodol nálezom č. k. III. ÚS 613/2023-61 z 10. apríla 2024 tak, že vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/101/2021 z 3. októbra 2022, uvedené uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, pretože zistil, že najvyšší súd uvedeným uznesením zrušil rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu, konštatujúc existenciu vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nepreskúmateľnosti rozsudku napriek tomu, že tento dovolací dôvod žalovaný v dovolaní spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti nenamietal. Po vrátení veci na ďalšie konanie bolo povinnosťou najvyššieho súdu opätovne rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky, rešpektujúc obsah a zmysel práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom zistené s tým, aby sa snažil autenticky porozumieť obsahu dovolania. Ústavný súd poukázal na to, že už v predchádzajúcom náleze (bod 3) nespochybnil, že sťažovateľka podala dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP, teda z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne v ňom však sformuloval prejedateľnú dovolaciu otázku, ktorej nevyabstrahovateľnosť automaticky neznamená, že v dovolaní je prítomná námietka vady podľa § 420 písm. f) CSP.

5. Najvyšší súd následne napadnutým (v poradí tretím) uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. f) CSP, pretože dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP. V súvislosti s posúdením prípustnosti dovolania podaného podľa § 421 CSP (resp. § 432 CSP) najvyšší súd prebral závery ústavného súdu z nálezu č. k. II. ÚS 291/2021-48

z 30. septembra 2021 (bod 3), pričom dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľky opreté o nesprávne právne posúdenie podľa § 421 CSP bez uvedenia, v akej konkrétnej otázke nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa. K ostatným sťažovateľkou uvádzaným argumentom týkajúcim sa vyčíslenia tarify z nesprávneho základu a procesného pochybenia konajúcich súdov pri posúdení pasívnej legitímácie žalovaného najvyšší súd uviedol, že z nich je zrejmá v zásade len nespokojnosť sťažovateľky s rozhodnutiami konajúcich súdov. Samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či nesúhlas s právnym záverom odvolacieho súdu a kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 420 a § 421 ods. 1 CSP, resp. § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 CSP. Vo vzťahu k nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 613/2023-61 z 10. apríla 2024, v ktorom uviedol, že „Požiadavkou na najvyšší súd, aby sa snažil autenticky porozumieť obsahu dovolania, ústavný súd nepopiera povinnosť dovolateľa (zastúpeného povinne advokátom) primerane sformulovať dôvody dovolania tak, aby rešpektovali požiadavky na jeho prípustnosť vyplývajúce z CSP.“, najvyšší súd poznamenal, že hoci v súdnej veci nebola sťažovateľka zastúpená advokátom ale zamestnancom, ktorý za sťažovateľku konal a mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa v zmysle § 429 ods. 2 písm. b) CSP, v podanom dovolaní výslovne vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP netvrdila a zároveň ani neopísala to, v čom by mala spočívať tzv. vada zmätočnosti, čím dovolanie nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom, ktorých garanciou je aj v tomto prípade povinné právne zastúpenie dovolateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] tvrdí, že predmetom sporu medzi ňou a žalobcom je uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky, ktorá mala vzniknúť z titulu poskytnutých právnych služieb pôvodnému veriteľovi a advokátovi [REDAKOVANÉ], resp. spor o to, či mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky z titulu poskytnutých právnych služieb z advokáta na osobu, ktorá nie je advokátom. Namietá, že žalobca nie je osobou, ktorá by bola viazaná advokátskym tajomstvom, a súčasne sťažovateľka [REDAKOVANÉ] ako advokáta nikdy nezbavila povinnosti mlčanlivosti, pričom táto skutočnosť ani nebola v konaní pred všeobecnými súdmi nikdy preukázaná. Postúpením pohľadávky došlo zo strany [REDAKOVANÉ] k porušeniu povinnosti mlčanlivosti advokáta, ktorá mu vyplýva z § 23 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), preto je postúpenie v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v rozpore so zákonom, teda absolútne neplatné.

7. V súvislosti s uvedenou námietkou sťažovateľka odkazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/78/2021 z 22. februára 2023, ktorým judikoval (R 54/2023), že „Postúpenie pohľadávok advokáta, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním právnych služieb podľa zákona č. 586/2003 Z. z.

o advokácii na osobu, na ktorú sa nevzťahuje povinnosť mlčanlivosti advokáta, odporuje zákonu o advokácii v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 23 ods. 1 zákona o advokácii. Zmluva o postúpení pohľadávok vzniknutých advokátovi za poskytovanie právnych služieb podľa zákona o advokácii na tretiu osobu, neviazanú povinnosťou mlčanlivosti advokáta, je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom, ak nebol advokát povinnosti mlčanlivosti klientom zbavený.“, ktorým sa najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľky nezaoberal, hoci to bol povinný urobiť. Pokiaľ to najvyšší súd neurobil, porušil princíp právnej istoty a zamedzil sťažovateľke v prístupe k súdu.

8. Sťažovateľka najvyššiemu súdu vytýka, že napadnutým uznesením porušil aj jej majetkové práva, keďže jeho právoplatnosťou zanikla platnosť uznesenia o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. Dňa 5. septembra 2024 bolo sťažovateľke doručené oznámenie súdneho exekútora zo 4. septembra 2024 o pokračovaní exekučného konania, v ktorom uviedol, že bude pokračovať v exekučnom konaní, a zároveň vyzval sťažovateľku, aby mu do 7 dní od doručenia výzvy podala vyhlásenie o svojom majetku, pričom ju upozornil na oprávnenie súdneho exekútora ukladať donucovacie opatrenie a prípadnú trestnoprávnú zodpovednosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2024 z 29. júla 2024 o odmietnutí dovolania sťažovateľky podľa § 447 písm. f) CSP, pretože dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (bod 5).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Východiská rozhodovania ústavného súdu o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sú sťažovateľke známe z prechádzajúcich nálezov (body 3 a 4), preto ich ústavný súd v danom prípade nepovažoval za potrebné opakovať.

11. Ústavný súd na doplnenie uvádza, že kasačná záväznosť rozhodnutia ústavného súdu, ktorá je prísnejšia než precedenčné pôsobenie iných rozhodnutí ústavného súdu v obdobných veciach, viaže všeobecný súd konajúci vo veci, a to najmä v prípade, keď nedošlo k zmene právnej úpravy ani k zmene skutkových okolností a ústavný súd vo veci rozhodol meritórne a svoj právny názor jednoznačne formuloval (I. ÚS 89/2017, ZNaU 56/2017).

12. Kasačná (inštančná) záväznosť nálezu ústavného súdu predstavuje požiadavky na reflektovanie právneho názoru ústavného súdu zaujaté v konkrétnej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom náleze, ktorý je pri následnom rozhodovaní orgán verejnej moci povinný bezvýnimčne rešpektovať. Kasačná záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia ústavného súdu. Kasačná viazanosť orgánu verejnej moci právnym názorom vysloveným ústavným súdom vyplývajúca z § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyjadreným v kasačnom náleze vyplýva zo zmyslu kasácie v právnom poriadku. Viazanosť orgánu verejnej moci právnym názorom ústavného súdu je zároveň vykonaním ústavného princípu práva na súdnu

ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou. Prípadné nerešpektovanie právneho názoru ústavného súdu je právnym dôvodom na podanie novej ústavnej sťažnosti (bližšie k tomu Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár*. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 1035 – 1042.).

13. Orgán verejnej moci je po náleze ústavného súdu povinný ho vykonať a riadiť sa ním pri prerokovávaní a rozhodovaní vo veci. Vec musí rozhodnúť či posúdiť tak, ako mu ústavný súd prikázal. Orgán verejnej moci má v tomto smere ústavnú povinnosť a nemôže názor ústavného súdu modifikovať alebo vec rozhodnúť inak, ako mu prikázal ústavný súd, hoci by ho k tomu mohli viesť dobré dôvody. Vertikálny precedens a kasačná záväznosť rozhodnutia ústavného súdu nedovoľuje orgánu verejnej moci zohľadniť nič (ani argument o nezávislosti sudcu či súdnej moci nie je relevantný), čo by mohlo viesť k nerešpektovaniu nálezu ústavného súdu. Ide o status rozhodnutia (vydal ho ústavný súd), a nie o jeho správnosť či spravodlivosť. Kasačná forma záväznosti má blízko k angloamerickému chápaniu precedenčného práva. Jedinou prípustnou výnimkou z kasačnej záväznosti je zmena faktických okolností prípadu od vydania nálezu a času rozhodovania orgánu verejnej moci. V každom inom prípade dochádza k porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy a k neústavnému stavu). Tieto účinky sa vzťahujú výlučne na orgán, ktorý bol pasívne legitimovaný v konaní o ústavnej sťažnosti (Ľalík, M., Ľalík, T. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky, komentár*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019. s. 404.).

14. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstate vyjadruje nesúhlas s tým, že na základe dovolania, ktoré podala, najvyšší súd neuskutočnil meritórny dovolací prieskum rozhodnutia krajského súdu. Napadnuté unesenie najvyššieho súdu sťažovateľka považuje za nezákonné, nerešpektujúce jeho vlastnú judikatúru (R 54/2023) ani právne závery ústavného súdu vyslovené v nálezoch č. k. II. ÚS 291/2021-48 z 30. septembra 2021 a č. k. III. ÚS 613/2023-61 z 10. apríla 2024.

15. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

16. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy však nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž najvyšší súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia zistil, že najvyšší súd rozhodol o dovolaní sťažovateľky v intenciách predchádzajúcich náleзов ústavného súdu (body 3 a 4). Ústavný súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v Civilnom sporovom poriadku (§ 447 a § 451). Odmietnutie dovolania sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu v danom prípade nepredstavuje odopretie spravodlivosti v podobe nechoty najvyššieho súdu zaoberať sa dovolacími námietkami sťažovateľky.

18. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že postúpením pohľadávky došlo zo strany [REDAKOVANÉ] k porušeniu povinnosti mlčanlivosti advokáta, ktorá mu vyplýva z § 23 ods. 1 zákona o advokácii, preto je postúpenie v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v rozpore so zákonom, teda absolútne neplatné (bod 6), ústavný súd opätovným oboznámením sa s obsahom dovolania sťažovateľky z 27. septembra 2018 (tvoriaceho prílohu ústavných sťažností vedených pod sp. zn. II. ÚS 291/2021 a sp. zn. III. ÚS 613/2023) zistil, že týmto spôsobom svoje dovolacie dôvody nevymedzila (§ 432 ods. 2 CSP). Inými slovami, v podanom dovolaní nie je absolútne žiadna zmienka o porušení povinnosti mlčanlivosti advokáta predstavujúcej prekážku postúpenia pohľadávky pre rozpor so zákonom.

19. Z podaného dovolania však zreteľne vyplýva, že neplatnosť postúpenia pohľadávky sťažovateľka spája s iným ustanovením zákona – § 252 ods. 1 druhej vety Občianskeho zákonníka „*v spojení s příslušným ustanovením v tom čase platného zákona č. 273/1998 Z. z. o správě majetku štátu, zotrváva na svojom stanovisku, že postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia*“, a teda nejde o prípad identický s tým, ktorého sa týka rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/78/2021 z 22. februára 2023, publikovaný ako judikát pod č. R 54/2023, v ktorom iná právnická osoba – INT Collector s. r. o., Chudenická 1059/30, Praha, Česká republika, IČO 064 51 136, podala dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 31Cob/3/2020-232 z 30. marca 2021, ktorého prípustnosť (bez akýchkoľvek pochybností) vyvodila z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to „*či pohľadávku advokáta na zaplatenie paušálnej odmeny za poskytnutie právnych služieb možno zmluvou o postúpení pohľadávky platne postúpiť na tretiu osobu, ktorá ex lege nie je viazaná mlčanlivosťou, resp. či porušenie povinnosti mlčanlivosti uzavretím zmluvy o postúpení takejto pohľadávky zakladá právny následok absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky na zaplatenie odmeny advokáta za poskytnutie právnych služieb*“. Pokiaľ sťažovateľka v podanom dovolaní týmto (t. j. rovnakým) spôsobom nevymedzila dovolací dôvod, najvyšší súd sa ním nemohol ani nebol povinný zaoberať. Samotné tvrdenie sťažovateľky, že najvyšší súd porušil princíp právnej istoty a zamedzil jej v prístupe k súdu, preto nie je spôsobilé spochybníť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

20. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

21. Článkom 20 ods. 1 ústavy sa vlastníčkovi priznáva len ochrana majetku, ktorý nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom (PL. ÚS 33/95). Tento článok ústavy nevyhlasuje za základné ľudské právo vlastníctvo samotné, ale právo byť vlastníkom, t. j. právo nadobúdať vlastníctvo. Predmetom ochrany podľa čl. 20 ods. 1 ústavy je len „existujúci majetok“,

avšak z judikatúry ústavného súdu, ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pod tento pojem možno zahrnúť tiež majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, na základe ktorých môže sťažovateľ tvrdiť, že má prinajmenšom „legitímnu nádej“ na ich zhodnotenie (napr. III. ÚS 60/04, PL. ÚS 3/09 alebo rozsudok ESLP vo veci Pine Valley Developments Ltd. a iní proti Írsku z 29. 11. 1991). Vzťahuje sa na štátnych občanov Slovenskej republiky, cudzincov, právnické osoby slovenské i zahraničné, a aj štát. Výklad tohto ustanovenia však neznamená, že každý má právo vlastníť akýkoľvek majetok... Uvedené ustanovenie ústavy treba vykladať tak, že každý má právo vlastníť majetok, ktorý ústavou alebo zákonom Slovenskej republiky nie je z tohto vlastníctva vylúčený (PL. ÚS 38/95). Podľa názoru ústavného súdu sa účel ochrany vlastníka podľa čl. 20 ústavy identifikuje s osobou, ktorá naozaj je vlastníkom, a nie aj s tými, ktorí sa usilujú o nadobudnutie vlastníctva (PL. ÚS 42/2015). Tento právny názor je konformný s právnym názorom Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého vlastnícke právo zaručené čl. 1 dodatočného protokolu nezahŕňa právo nadobudnúť majetok (Marckx Case, séria A, 1979, č. 31; Van der Musselle Case, séria A, 1983, č. 70). Všeobecné pravidlo znie, že ak bolo určité majetkové právo priznané právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho orgánu, ktoré je vykonateľné, potom ide o „majetok“ v zmysle čl. 1 dodatočného protokolu č. 1. (Kmec, J., Kosar, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha, C.H. Beck, 2012, s. 1261.).

III.3. Záver:

22. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd v danej veci uzatvára, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatočného protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal vrátane jej návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudkov okresného súdu a krajského súdu, pretože sa stal bezpredmetným.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu